

Energie zdražují všechno

 [novinky.cz/clanek/ekonomika-energie-zdrazujj-vsechno-40411348](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-energie-zdrazujj-vsechno-40411348)

Po zvolnění na konci léta růst cen znovu zrychlil. Meziroční inflace vzrostla ze srpnových 17,2 procenta na 18 procent. Tak vysoko byla naposledy v prosinci 1993. Špatnou zprávou je i meziměsíční zrychlení růstu spotřebitelských cen ze srpnových 0,4 procenta na 0,8 procenta.

V meziročním i meziměsíčním porovnání se na růstu v září nejvíce podílelo právě zdražení energií, potvrdil v úterý Český statistický úřad (ČSÚ).

Inflace opět zesílila, je na rekordních 18 procentech

Ekonomika

Ceny zemního plynu se za měsíc zvýšily o 15,2 procenta, elektřiny o 3,6 procenta, tuhých paliv o 6,9 procenta a tepla a teplé vody o 0,8 procenta.

Meziročně růst cen zemního plynu zrychlil na 85,9 procenta a elektřiny na 37,8 procenta. Ani topení kupovaným dřevem nebo uhlím není při současném zdražování velkou výhrou.

Ceny tuhých paliv totiž meziročně narostly o výrazných 55,8 procenta. Domácnosti si pak citelně připlácejí i za nájemné, vodné, stočné a teplo. Enormní je i nárůst cen potravin. Maso proti loňskému září zdražilo o 23,6 procenta, mléko, sýry a vejce v průměru o 25,8 procenta, což také představovalo zrychlení růstu cen v porovnání se srpnem.

Cena mouky se zvýšila o 61 procent a ceny polotučného trvanlivého mléka a másla o více než polovinu. „Mouka zdražuje v důsledku války na Ukrajině, neboť jak Ukrajina, tak sankcionované Rusko

představují klíčové obilnice světa,“ upozornil ekonom Lukáš Kovanda.

Obyčejný 1200gramový pecen konzumního chleba tak nyní stojí v obchodech běžně kolem 45 Kč, před půlrokem byl zhruba o deset korun levnější. Za litr slunečnicového oleje člověk v obchodě už běžně zaplatí 70 Kč, zhruba o šest korun víc proti březnu a o 20 korun více proti lednu.

Vrchol na dohled?

Roste i cena cukru, za což může i zdražování cukrové řepy kvůli několikanásobně dražším hnojivům, jejichž zdražování odráží růst ceny plynu a také nafty potřebné pro pohon zemědělských strojů.

„Růst cen obilnin, jenž se zrcadlí ve zdražování mouky, má společně se zdražujícími hnojivy na svědomí také zdražování krmiv pro skot. Růst cen těchto krmiv pak vede k vzestupu cen másla nebo sádla, neboť je nákladnější produkovat mléko s odpovídajícím obsahem tuku,“ dodal Kovanda.

Ze služeb za poslední rok třeba stravování podražilo o 26 procent. Ceny aut jsou meziročně vyšší o 15,6 procenta. Zpomalil alespoň růst cen pohonných hmot ze srpnových 28,3 na zářijových 22,7 procenta.

Ekonomové věří, že se inflace přiblížila svému vrcholu, i když nadále bude dosahovat dvouciferných hodnot. „Poptávkové inflační tlaky se však vyčerpaly a nyní naopak bude výrazný útlum domácí poptávky inflaci brzdit. Nabídkové faktory jsou už do značné míry do inflace zahrnuté,“ soudí hlavní ekonom Deloitte David Marek.

Zdanit bohaté, teplo všem! Lidé v Ostravě protestovali proti drahým energiím

---

Domáci

Podle analytiků mají firmy stále vysoká inflační očekávání, což bude komplikovat návrat k nízkým hodnotám inflace. Zároveň se začne projevovat vládní pomoc s vysokými cenami energií.

„Další vývoj ovlivní opatření ve formě úsporného tarifu a odpuštění plateb na obnovitelné zdroje energie. Ta by se mohla v posledních třech měsících letošního roku projevit ve snížení celkové meziroční inflace o zhruba dva procentní body,“ poznamenal analytik Komerční banky Martin Gürtler. energii však také mohou dál zdražovat.

Lidé se uskromňují

Analytici se shodují, že dalším tlumičem inflace bude výrazné ekonomické zpomalení, což ještě víc omezí nákupy domácností. Podle průzkumu, který pro společnost Anytime zpracovala agentura STEM/MARK, se současný růst cenové hladiny a zejména energií, pohonných hmot a dalších klíčových komodit již znatelně dotýká 88 procent Čechů.

Anketa

Začali jste v souvislosti se zdražováním osekávat své výdaje?

Ano

90,4 %

Ne

9,6 %

Celkem hlasovalo 416 čtenářů.

Více než polovina se už musí kvůli tomu omezovat. Nejvíce lidé šetří na návštěvách restaurací, více než třetina musela v posledních třech měsících snížit výdaje na dopravu.

Hlavní ekonom Banky Creditas Petr Dufek je přesvědčen, že ceny energií představují hlavní inflační riziko i pro příští měsíce. „Jejich inflační potenciál není zcela vyčerpaný, a bude proto tlačit inflaci dál nahoru. S dvoucifernou inflací proto můžeme počítat minimálně až

do poloviny příštího roku. K dvacetiprocentní metě, jak ji avizovala Česká národní banka, se však inflace letos už s největší pravděpodobností nedostane,“ míní.

„Oproti prognóze centrální banky je inflace nyní o 2,4 procentního bodu nižší, a tak ČNB nejspíš ani v listopadu nezvýší svoji hlavní úrokovou sazbu,“ dodal Dufek. Základní sazba ČNB aktuálně činí sedm procent. V celoročním průměru se inflace podle centrální banky bude pohybovat kolem 16,5 procenta.

Kvůli inflaci se letos také ze zákona dvakrát mimořádně zvedaly důchody. V rámci příští, pravidelné lednové valorizace se má průměrný starobní důchod zvýšit o 825 korun. Hovořit nyní o další mimořádné valorizaci je podle ministerstva práce a sociálních věcí zatím předčasné.